

у Тернополі має високу мистецьку цінність і допомагає у створенні особливого сакрального простору в старовинному храмі міста.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бойцун Л. Тернопіль у плині літ: Історико-красознавчі замальовки. — Тернопіль : Джура, 2003. — 392 с.
2. Дем'янова. Захопива історія про давні храми Тернополя [online] Ukrainian Research. Доступно: <<https://ternopil.te.ua/zahopyva-istoriya-pro-davni-hramy-ternopolya>> [Дата звернення 15 квітня 2021].
3. Дячок О.М. Історичні етапи формування та розвитку архітектури сакральних будівель Тернопільської області. Архітектурний вісник КНУБА: наук.-виробн.збірник. К.: КНУБА, 16, 2018. с. 98-108.
4. Дячок О.М., Історичні передумови формування архітектури оборонних храмів Тернопільської області в період з другої половини XVI – початку XVII століття. Сучасні проблеми архітектури та містобудування: наук.техн.збірник. К.: КНУБА, 52, 2018. с. 51-63.
5. Лукомська, З., 2017. Історичні містобудівні комплекси XVII – XVIII століть у сучасній об'ємно-розпланувальній структурі міст Тернопільщини. Науковий вісник будівництва, 4 (90), с. 42-48.
6. Тимофійенко В. І. Архітектура і монументальне мистецтво: Терміни та поняття. К.: Видавництво Інституту проблем сучасного мистецтва, 2002. — 472 с.

Осовський Мирон

Науковий керівник – доц. Дячок Оксана

САКРАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО СТРУСОВА. ІКОНОСТАС ХРАМУ СЯТОГО МИКОЛАЯ

Метою даної роботи є дослідження мистецьких особливостей іконостасу в церкві святого Миколая с. Струсів.

Село Струсів уперше згадується в документах 1434 року Підбогородиче і належало Янушу Кердею [1, с.74]. У першій половині XVI ст. воно отримало нових власників – родину Струсів, які збудували замок, заснували католицьку парафію, перетворили село на містечко й дали йому нову назву – Струсів [2]. У центрі села височить церква святого Миколая (рис. 1), збудована у 1930 році під керівництвом пароха Теодора Цегельського, який із 1884 року і упродовж 55 років очолював місцеву українську громаду [3]. Біля церкви розміщена велика ротондоподібна дзвіниця. Храм класично тридільний, складається з бабинця, нави та вівтаря. Бабинець вінчають два великих куполи, які закінчуються малими куполами з хрестами. Ще один великий та малий куполи вінчають наву. Нава з обох сторін має дві бокові прибудови. Над головними вхідними дверима знаходиться балкон. Фронтон храму прикрашений псевдоколоннами та двома скульптурами святих [3]. Останніми роками фасад церкви інтенсивно реставрують – замінено дахове покриття та перефарбовано зовнішні стіни будівлі.

Рисунок 1. Церква святого Миколая. С. Струсів. Фото. 2020р.

Однією з окрас інтер'єру цього храму є його ажурний необароковий іконостас (рис. 2). В його орнаменті переважають, окрім традиційної виноградної лози, мотиви різноманітних квітів, завитків. За будовою він чотириярусний, основа виготовлена із сосни, а різьблені елементи – з липи, вкриті позолотою. Іконостас виготовлений у 1999-2000 роках. Його проект розробив член НСМНМУ, художник, педагог, різьбяр, майстер декоративно-ужиткового і сакрального мистецтва, Кульчицький Михайло Йосипович.

Рисунок 2. Іконостас храму святого Миколая в селі Струсів. Фото 2020р.

У радянські часи приміщення церкви використовували як склад зерна місцевого спиртзаводу. У роки незалежності, коли церкву відкрили, виявилось, що іконостас зник. Завдяки меценатству Ярослава Кота та за ініціативи настоятеля храму о. Михайла Рожаловського, з'явилася можливість створення нової вітварної перегородки.

З розповіді М. Кульчицького, дізнаємося, що восени 1999-го року розпочались роботи зі створення іконостаса. Столярні роботи, різьбу та позолоту виконували автор проекту та місцеві різьбярі. Царські ворота (рис. 3) виготовляв сам Михайло Йосипович разом з Миколою Рамиком.

Рисунок 3. М. Кульчицький, М. Рамик. Царські ворота. Фото. 2020 р.

Дияконські ворота (рис. 4) виготовляли місцеві майстри-різьбярі Василь Медвідь та Сергій Пашковський. Яруси іконостасу та елементи декору також виготовляли вищезгадані майстри. Автор ікон – живописець Богдан Балко.

Рисунок 4. Медвідь В., Пашковський С. Дияконські ворота. Фото. 2020р.

ЛІТЕРАТУРА

1. Городиський Л., Зінчишин І. Мандрівка по Теробовлі і Теробовлянщині: Істор. нарис-путівник /Худож. оформл. В. І. Сави. Львів: Каменяр, 1998, 294с.
2. Полухович Д. Струсів – люди та пам'ятки. Журнал Збруч: електрон. версія журн. 2017 [online] Доступно: <<https://zbruc.eu/node/74022>>
3. с. Струсів. Церква святого Миколая. (1903р.)/(2013). Тернопільська обл. Теробовлянський р-н.// Старовинні церкви, костели, синагоги, монастирі України [online] Доступно: <<https://templesua2.jimdofree.com>>

*Васильєва Вікторія
Науковий керівник – доц. Дячок Оксана*

ДОСЛІДЖЕННЯ ІКОНОСТАСУ ХРАМУ СВЯТИХ АПОСТОЛІВ ПЕТРА І ПАВЛА В СЕЛІ МУШКАТІВКА

Мета статті: дослідити іконостас храму Святих Петра і Павла, села Мушкатівка Борщівського району.

Іконостас – один з видів мистецтва, які визначають українську художню культуру, є важливою складовою культури нації. Прослідкувавши за еволюцією в іконописі, бачимо зміни в конструктивних формах, іконографії та стилістиці образного ряду, що відображають як мистецький пошук певного історичного періоду, так і обставини політичного, соціального, релігійного характеру, що формували духовну атмосферу доби.